

נידה סט

י' אב

משה שווערד

1. מהרש"א חידושי הלכות מסכת נדה דף סט עמוד א

רש"י בד"ה והכא אשמועינן סופן כו' כדאמר' במתני' דהפרשה בטהרה בעינן עכ"ל לגבי נדה תני ליה לעיל במתני' ומשמע דה"ה בזבה דבעיא הפרשה בטהרה דמאי שנא וכן מ"ש התוס' וא"ת לרב כל זבה צריכה הפרשה כו' עכ"ל מדברי רב ודאי דליכא הוכחה דכל זבה צריכה הפרשה דרב לא קאמר אלא שאם הפרישה בטהרה דלא בעי' ספירה בתחלתן אלא דאמתני' סמכו ושיעור דבריהם כ"ה וא"ת לרב תקשי כיון דכל זבה צריכה הפרשה כדמשמע במתני' לגבי נדה אמאי קתני במתני' הכא בזבה שבדקה עצמה יום ראשון כו' וק"ל:

2. ספר איזהו מקומן

תחילתן וסופן בעינן וכו' או דילמא תחילתן אע"ג שאין סופן, אמר רב היא היא תחילתן אע"פ שאין סופן - ביאור סברת רב: הנה לקמן מסקינן דכשם דסבר רב תחילתן אע"פ שאין סופן ה"ה סופן אע"פ שאין תחילתן. והנה הא דסגי בתחילתן הוא מבואר משום דהחזקה בטהרה, וכלשוננו דר' אליעזר במשנתינו, אך הא דסגי בסופן גרידא צ"ב - ומבאר המשנה אחרונה דס"ל דלענין זה סגי בחזקה דהשתא דכיון דהשתא טהורה אין לומר דמעיקרא לא הוה הכי, עי"ש.

3. שולחן ערוך יורה דעה הלכות נדה סימן קצו סעיף ד

בכל יום מז' ימי הספירה צריכה להיות בודקת לכתחלה פעמים בכל יום, ואחת שחרית ואחת סמוך לבין השמשות (טור בשם סה"ת וע"פ); ואם לא בדקה בכל השבעה אלא פעם אחת, לא שנא בדקה ביום ראשון של השבעה או ביום השביעי או באחד מהאמצעים, מאחר שבדקה ביום שקודם השביעי ומצאה טהורה, עלו לה. אבל אם לא בדקה בכל הז', וביום השמיני בדקה ומצאה טהורה, אין לה אלא יום ח' בלבד ומשלמת עליו. וי"א שצריך שתבדוק ביום ראשון מהשבעה וביום השביעי, ואין להקל. והבדיקה תהיה לאור היום ולא לאור הנר (תא"ו נכ"ו והרשב"א בת"ה), ובדיעבד מהני אפילו לאור הנר (כן משמע בב"י).

4. פתחי תשובה יורה דעה סימן קצו ס"ק ו

(ו) ראשון מהשבעה - עי' בדגמ"ר שכתב דאפילו לא בדקה ביום ראשון ובדקה באחד מימים אמצעים וגם ביום שביעי גם הסמ"ג מודה שעלו לה ובלבד שעכ"פ ליום שפסקה בדקה כדי שתפסוק בטהרה ע"ש ועי' בספרו תשובת נודע ביהודה תניינא חי"ד סי' קכ"ח כתב שם דדוקא ראשון ושביעי בעינן אבל אם בדקה דרך משל בראשון ובשלישי לא מהני ואינה יכולה לטבול בשביעי ואם אח"כ שוב לא בדקה עד עשירי אין בידה אלא עשירי אבל אם בדקה אח"כ בתשיעי טובלת לערב דדל יום א' מהכא הרי בדיקת ג' וט' נחשב ראשון ושביעי ואפילו בדקה בשמיני דהיינו שבדקה בראשון ובשלישי ובשמיני טובלת בשמיני לערב ומצטרף השמיני עם הראשון ואף שיש בין שמיני לראשון יותר מה' ימים השלישי מצרפם ע"ש ומזה מוכח דאם לא בדקה בראשון רק באחד מימים אמצעים ובשביעי לא מהני דלא כמ"ש בדגמ"ר וע"ש:

5. ערוך לנר מסכת נדה דף סט עמוד א

בגמרא איני והא כי אתי רבין. הלשון תמוה כיון דלא רצה לפרוך רק מברייטא דאשה שיצאה מלאה ובאה ריקנית דמייתי לעיל (כט א) לענין מה מייתי מה שהקשה ריב"ח והשיב רבין ממנה על מימרא דרבי יהושע בן לוי שם שהוא ענין שאינו נוגע לדבר זה כלל ואולי י"ל כיון דרצה לפרוך מברייטא זו על רב ובכתובות (ח א) אמרינן רב תנא הוא ופליג ומכ"מ אשכחן ביבמות (כד ב) דאמר ר"ש אמינא כי נאים ושכיב אמר רב להא שמעתתא דתניא וכו' ע"ש וכתב הריטב"א שם כלומר דהא מתניתא פליג עליו' ואף על גב דרב תנא הוא ופליג עליו' קסבר רב ששת דהא מתניתא דמייתי קושטא היא והלכתא ומאן דפליג עלי' קא טעי עכ"ל ולכן כאשר רצה להקשות על רב מהך ברייתא שלא נימא דרב פליג עלי' מייתי דכבר הקשה ריב"ח על ריב"ל ג"כ מהך ברייתא

והרי ריב"ל הוא מאמוראים ראשונים ואעפ"כ לא רצה רבין לומר דריב"ל פליג על הך ברייתא אלמא פשיטא לי' דקושטא היא ולכן גם לרב יש להקשות ממנה:

6. ספר איזהו מקומן

אך מ"מ צ"ע דלא מצינו דריב"ל תנא הוא
ופליג. וראה במאירי שכתב וז"ל "הזכירה
בלשון מותיב ר' [יוסי בר'] חנינא טועה הוא
מפני שאותה הברייתא לא נודעה להם אלא
מפיו של ר' יוסי" עכ"ל, ומשמע דר"ל דהוא
מדין אומר דבר בשם אומר.

7. חידושי הרשב"א מסכת נדה דף סט עמוד א

טועה שאמרה יום אחד טמא ראיתי מטבילין אותה ט' טבילות. וא"ת והא לכ"ע בעיא הפסק טהרה, יש לומר דמעיקרא סבר מדקאמרה יום אחד טמא ראיתי ופסקתי קאמרה דאי לא היכי ידעה אי יום אחד או יותר, ובין השמשות ראיתי דקתני למאי דאוקימנא שבאת לפנינו בין השמשות, לאו ראיתי בין השמשות קאמרה אלא שבאה לפנינו בין השמשות ואמרה יום אחד טמא ראיתי והפסקתי בטהרה.

8. ר' עובדיה מברטנורא מסכת כריתות פרק ב משנה א

והמצורע - והא דלא חשיב נמי והמצורעת כי היכי דחשיב זב וזבה, לפי שזב וזבה עיקר טומאתן חלוקה, שזב מטמא בראיות ואפילו ראה שלש ראיות ביום אחד, טמא ומביא קרבן, וזבה אינה מביאה קרבן עד שתראה בשלשה ימים זה אחר זה, הלכך חשבינהו לתרתי, אבל מצורע ומצורעת אין עיקר טומאתן חלוקה, דשניהם שיעור טומאתן בכגריס:

9. חתם סופר מסכת נדה דף סט עמוד ב

...תו קשיא לו טובא מנ"ל הא דכשמת פקע ליה טומאת זיבו וצרתו וטומאה שבהם להיכן אזל. ומסברא היה נראה שטומאתו עליו עד שנרקב ונעשה עפר. וי"ל דכללא הוא בכל הטומאות נשברו טהרו וה"ה אדם דנטהר בשבירתו וס"ל לר' יהושע דמיתתו היינו שבירתו. אלא משום גזירת עילוף טימאוהו עד שיתחיל להמק. ור"א לא מחשב שבירה עד שנבקע הכרס ולדידיה מן התורה טומאתו עליו עד שיבקע ולת"ק דתוספתא לא מחשב שבור עד שנימוק רובו ועד אז מטמא מן התורה אמנם ר"ש פליג התם וס"ל שהוא מד"ס ע"ש וס"ל כר' יהושע דשמעתין. ואין להקשות מנ"ל לרב דטומאתן מדרבנן דילמא מן התורה ולא מחשב שבירתו עד שימוק הבשר י"ל דתחלת התמקמותו אין שום טעם לחשבו שבור יותר מקודם לזה אע"כ ס"ל מיתתו זו היא שבירתו ומשום גזירת עילוף גזרו עד שימוק כנ"ל בעניותו כי לא מצאתי מי שמסתפק בכל זה....

10. ספר שערים מצ' בהל'

זו שאיסורה שיה בכל אינו דין שכנה פגום.
[פרש"י שיה בכל בישראל ובכניהם אסור
להחזיר גרושתו משניסת. ומשמע דגם לגבי
כהן חל איסור מחזיר גרושתו משניסת על
איסור גרושה לכהן.] והקשה ברש"י איך
יחול איסור מחזיר גרושתו משניסת על איסור
גרושה לכהן. ועי' בשו"ת תורת מרדכי (סי'
קפא-ה) שמתרץ עפ"י מה דאמרינן במס'
קידושין (עז:) אלא זונה מאי איסור מוסיף
יש בה, אר"ח הואיל ושם זנות פוסל
בישראל, כשיזנתה ברצון תחתיו, ופרש"י
וה"נ אע"ג דהאי זנות לאו תחת בעלה הוי,
מיהו שם זנות אשכחן ביה מוסיף בעלמא,
א"כ ה"נ במחזיר גרושתו משניסת שאסור גם
בישראל מקרי שפיר מוסיף לגבי כהן,
והדברים ק"ו מה התם דזנות זה אינו
בישראל, מ"מ מיקרי מוסיף, משום דשם זנות
פוסל בישראל באשתו שזינתה, כ"ש הכא
דאיסור זה עצמו דמחזיר גרושתו משניסת
איכא בישראל, וע"כ חל שפיר על איסור
גרושה לכהן.